

saavel denne Forening som Landbrugsraadet, De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, Foreningen af danske Ægeksportører, Dansk Andels Ægexport, Landbrugsministeriets Ægeksportudvalg og Statens Husholdningsraad, og dette Udvalg afgav under 30. Maj 1938 en Indstilling til Ministeriet om Gennemførelse af nye Bestemmelser, der bl. a. tog Sigte paa, at sekunda Æg skulde betales med en Underpris, og at denne skulde føres ud til Producenterne. I Rigsdagssamlingen 1938—39 forelagde Landbrugsministeren et Lovforslag, der i udstrakt Grad tog Hensyn til Udvalgets Indstilling, og Loven blev under Navn af „Lov om Forhandling, Udførsel og Indførsel af Æg og Ægprodukter“ vedtaget af Rigsdagen og stadfæstet under 22. Februar 1939.

I Medfør af sidstnævnte Lov blev de nærmere Bestemmelser fastsat ved Landbrugsministeriets Bekendtgørelse af 9. December 1939, der traadte i Kraft den 9. Februar 1940, altsaa kort Tid før den tyske Besættelse af Danmark. Bestemmelserne har derfor virket under meget ugunstige Forhold. Produktionen gik i Krigsaarene stærkt ned, hvilket bl. a. vil fremgaa af nedenstaaende Tal for de til de autoriserede Ægeksportører, der ogsaa i udstrakt Grad forsyner Hjemmemarkedet, indgaaede Ægkvanta:

1938	107 117	Tons
1939	117 180	—
1940	96 695	—
1941	48 810	—
1942	28 013	—
1943	26 195	—
1944	36 651	—
1945	42 699	—
1946	45 815	—

Eksporsten af friske og konserverede Æg udgjorde i de samme Aar følgende Kvanta:

1938	89 473	Tons
1939	97 230	—
1940	77 982	—
1941	32 078	—
1942	6 685	—
1943	2 427	—
1944	3 663	—
1945	9 640	—
1946	11 815	—

I Krigsaarene mistede Producenterne i nogen Grad Interessen for Æggenes Kvalitet, hvilket til Dels skyldtes, at Ægsalgets Betydning i den samlede Økonomi faldt

saa stærkt. Den regelmæssige Indsamling af Æggenes blev ogsaa vanskeligere at gennemføre, og da Afsætningen begyndte at bane sig nye og lidet kontrollable Veje, blev Eksportørerne — for at holde paa deres Andele i det samlede Kvantum — tvunget ind paa efterhaanden at tage let paa Fradragsbestemmelserne.

Muligheden for at skaffe Bestemmelserne overholdt blev under de af den tyske Besættelse skabte Forhold stærkt forringet, men ganske bortset herfra blev Kontrollens Effektivitet ikke ganske den tilsigtede. Apparatet skal praktisk taget være det samme, om der er mange eller færre Æg hvert Sted, men under Hensyn til Nedgangen i Ægproduktionen og de usikre Udsigter veg man tilbage for at antage Personale til den oprindeligt tilsigtede Udbygning af Kontrollen. Det økonomiske Grundlag for Kontrollens Udvidelse var iøvrigt heller ikke til Stede, idet Kontrollens Udgifter skal afholdes af Afgifter, og disse i Hovedsagen gik ned i samme Forhold som Ægkvantumet.

Efter Kapitulationen har Forholdene ikke bedret sig i den Grad, som man maaske havde forventet. Ægkvaliteten paa Hjemmemarkedet har i 1946 ladet meget tilbage at ønske, og et nøje Tilsyn med Handelen synes meget paakrævet. For Eksportvarernes Vedkommende er Kvaliteten blevet bedre opretholdt, men er dog aldeles ikke oppe paa samme Standard som før Krigen, og det er nødvendigt, at der gøres en Anstrengelse, hvis danske Æg skal generhverve deres tidligere Anseelse i Importlandene. Det skal tilføjes, at det selvfølgelig ikke bidrager til Højnelse af Eksportæggenes Kvalitet, at Eksporsten i udstrakt Grad foregaar centralt, og der stilles derfor i Virkeligheden skærpede Krav til Kontrollen. Det vil være meget ønskeligt, at det ved en Lovfornyelse fastslaas, at Kvalitetskravene skal gennemføres saavel paa Hjemmemarkedet som til Eksport.

Det er fra enkelte Sider blevet anført, at Æglovens Bestemmelser ikke har været populære, og der tages derved særligt Sigte paa de Bestemmelser, der er fastsat til Sikring af, at de foreskrevne Fradrag foretages overfor Producenterne. Der findes i denne Anledning Aarsag til paany at fremhæve, at Tilstedeværelse af sekunda Æg i nævneværdig Mængde ikke alene vanskelig gør Frembringelsen af en virkelig første Klasses Eksportvare, men ogsaa nedsætter samvittighedsfulde Producenters Udbytte til Fordel for kortsynede Leverandører, samtidig med at Værdien af Landets Pro-